

SYSTEMY EDUKACJI W EUROPIE – STAN OBECNY I PLANOWANE REFORMY

POLSKA

1. Populacja uczących się i język nauczania

W grudniu 2008 r. liczba osób w wieku poniżej 29 lat wynosiła 14 762 463, co stanowiło 38,7% ogółu ludności, natomiast liczba dzieci w wieku obowiązku szkolnego wynosiła 4 761 363, co stanowiło 12,5 % ogółu ludności. Językiem nauczania jest język polski.

2. Administracja i finansowanie edukacji

W roku szkolnym 2008/09 niemal wszyscy uczniowie (98%) uczęszczali do szkół publicznych. Większość środków finansowych pochodzi z budżetu państwa. Zgodnie z ustawą o systemie oświaty szkoły dzielą się na publiczne, oferujące bezpłatną naukę w ramach podstawy programowej oraz szkoły niepubliczne. Szkoły niepubliczne obejmują szkoły społeczne, szkoły związków wyznaniowych oraz szkoły prywatne. Szkoły niepubliczne mogą posiadać autorskie programy nauczania, zatwierdzone przez Ministerstwo Edukacji Narodowej. Mogą być one finansowane z czesnego wnoszonego przez rodziców uczniów. Szkoły niepubliczne mogą także otrzymywać środki finansowe z innych źródeł, np. prywatnych przedsiębiorstw bądź fundacji. Szkoły niepubliczne w Polsce posiadające prawa szkół publicznych mają prawo do subwencji oświatowej przyznawanej na każdego ucznia, której wysokość równa jest 100% średniego kosztu edukacji ucznia w szkole publicznej. Szkoły niepubliczne mają prawo wydawać świadectwa uznawane przez szkoły publiczne i uczelnie wyższe. Różnią się od szkół publicznych zindywidualizowanymi programami nauczania oraz wyższym poziomem nauczania języków obcych.

5 maja 2006 roku powstały dwa odrębne ministerstwa: Ministerstwo Edukacji Narodowej i Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Ministerstwo Edukacji Narodowej odpowiada za cały system edukacji za wyjątkiem szkolnictwa wyższego, które podlega Ministerstwu Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Szkoły zawodowe, które podlegały wcześniej innym Ministerstwom, podlegają obecnie Ministerstwu Edukacji Narodowej. Jedynie szkoły artystyczne (w zakresie przedmiotów artystycznych) i zakłady poprawcze podlegają odpowiednio Ministerstwu Kultury i Ministerstwu Sprawiedliwości.

Reforma administracji i systemu edukacji zakłada, że polityka edukacyjna jest tworzona i prowadzona centralnie, natomiast administracja i prowadzenie szkół, przedszkoli i innych instytucji edukacyjnych są zdecentralizowane. Odpowiedzialność za administrowanie przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów została delegowana do władz lokalnych. Sprawy administracyjne i organizacyjne oraz decyzje dotyczące wykorzystywania środków finansowych przez szkoły są przedmiotem konsultacji pomiędzy szkołą i organem prowadzącym szkołę, tj. gminą (w przypadku przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów) lub powiatem (w przypadku szkół ponadgimnazjalnych).

Nadzór pedagogiczny nad szkołami sprawuje bezpośrednio Ministerstwo Edukacji Narodowej, a w jego imieniu zadania w tym zakresie wykonują kuratoria oświaty.

Istotną funkcję doradczą przy tworzeniu polityki szkolnictwa wyższego w Polsce pełni Rada Główna Szkolnictwa Wyższego.

3. Edukacja przedszkolna

Ten poziom edukacji uznaje się za pierwszy szczebel systemu oświaty. Edukacja przedszkolna obejmuje dzieci w wieku od 3 do 6 lat. Od roku 2004/05 dzieci w wieku 6 lat obowiązkowo kończą tzw. klasę zerową, przygotowującą do nauki w szkole podstawowej. Klasy zerowe funkcjonują przy przedszkolach lub szkołach podstawowych, a ich prowadzenie należy do zadań gminy.

Za uczęszczanie do przedszkoli publicznych (na ściśle określonych zasadach) i prywatnych można pobierać opłaty. Zgodnie z ustawą o systemie oświaty jednym z zadań gminy jest organizowanie i prowadzenie przedszkoli publicznych i zapewnienie w nich bezpłatnych zajęć w ramach podstawy programowej wychowania przedszkolnego, w czasie nie krótszym niż 5 godzin dziennie. Rodzice dzieci pozostających w przedszkolu dłużej niż 5 godzin płacą za dłuższy czas pobytu i dodatkowe zajęcia. Ponadto poszczególne gminy, stosownie do potrzeb, organizują różne formy pomocy dla rodzin z małymi dziećmi żyjących w szczególnie trudnych warunkach materialnych: np. zwolnienie częściowe lub całkowite z opłat za korzystanie z przedszkoli, pomoc materialną i rzeczową.

W roku szkolnym 2008/09 funkcjonowało 17 280 placówek przedszkolnych (przedszkoli i klas zerowych przy szkołach podstawowych łącznie), do których uczęszczało 919,1 tysięcy dzieci, co stanowiło 63,1 % dzieci w wieku 3-6 lat (w roku 2007/08 w miastach: 75,2%, na wsiach: 39,0%) z czego 94,5 % stanowiły sześciolatki w zerówkach, a 52,7% dzieci w wieku 3-5 lat.

4. Kształcenie obowiązkowe

Kształcenie obowiązkowe trwa dziesięć lat i rozpoczyna się w wieku sześciu lat.

a) Etapy

Klasa zerowa	Wiek: 6 lat
Szkoła podstawowa (6-letnia)	Wiek: 7-13 lat Etap I – nauczanie zintegrowane, 7-10 lat Etap II – nauczanie przedmiotowe, 10-13 lat
Gimnazjum (3-letnia szkoła średnia I stopnia)	Wiek: 13-16 lat Etap III – nauczanie przedmiotowe

b) Kryteria przyjęć

Kształcenie jest bezpłatne dla wszystkich uczniów. Jedynym kryterium przyjęć jest wiek (ukończenie 6 lat w roku kalendarzowym, w którym rozpoczyna się nauka w przypadku klasy zerowej oraz 7 lat w przypadku szkoły podstawowej). Przyjęcie ucznia do gimnazjum odbywa się na podstawie świadectwa ukończenia szkoły podstawowej (wymagane jest również przystąpienie do zewnętrznego sprawdzianu po 6 klasie szkoły podstawowej). Rodzice mają obowiązek zapisać dziecko do szkoły lub – w przypadku klasy zerowej – przedszkola, usytuowanych najbliższej miejsca zamieszkania.

W roku szkolnym 2008/09 funkcjonowało 14 067 szkół podstawowych i 7 204 gimnazja, do których uczęszczało odpowiednio 2 294,4 i 1 381,4 tysięcy uczniów.

c) Dzienny/tygodniowy/roczny wymiar zajęć

Rok szkolny trwa ok. 185 dni, od września do czerwca, i jest podzielony na dwa semestry. Lekcje przedmiotów obowiązkowych (maksymalnie 23 lekcje po 45 minut na I etapie oraz maksymalnie 28 i 31 lekcji na etapach II i III) są na ogół rozłożone na pięć dni w tygodniu.

d) Wielkość klas/podział uczniów na klasy

W roku szkolnym 2007/08 stosunek liczby uczniów do liczby nauczycieli w szkole podstawowej i gimnazjum wynosił 13:1. Przepisy nie określają norm dotyczących wielkości klas, choć w klasach 1-3 szkoły podstawowej rekomenduje się by ilość dzieci w klasie nie przekraczała 26. Podstawowym kryterium podziału uczniów na klasy jest wiek.

Na I etapie kształcenia wszystkich przedmiotów uczy jeden nauczyciel. Od IV klasy lekcje prowadzą nauczyciele poszczególnych przedmiotów.

e) Programy i treści nauczania

Na pierwszym etapie szkoły podstawowej nauczanie odbywa się w formie zintegrowanej, od drugiego etapu szkoły podstawowej i w gimnazjum w podziale na przedmioty i w formie ścieżek międzyprzedmiotowych. Podstawy programowe dla nauczania zintegrowanego, przedmiotowego i w ramach ścieżek międzyprzedmiotowych są takie same dla wszystkich uczniów.

Szkoły (nauczyciele) mogą wybierać podręczniki z listy zatwierdzonej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, a także samodzielnie decydować o stosowanych metodach nauczania i oceny, wprowadzaniu innowacyjnych metod nauczania i wyborze programów nauczania (z listy zatwierdzonej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej). Mogą również opracowywać własne programy nauczania oparte na podstawie programowej i przedkładać je ministerstwu do zatwierdzenia.

f) Ocena, promocja i kwalifikacje

Ocena wiedzy i umiejętności uczniów w ciągu roku szkolnego nie jest ujednoczona w skali kraju i pozostaje całkowicie w gestii nauczycieli. Oceny dokonuje się na podstawie regularnych sprawdzianów pisemnych i ustnych. Wyniki uzyskane przez uczniów na zakończenie każdego semestru muszą zostać zatwierdzone przez radę pedagogiczną szkoły. Uczniowie, którzy nie uzyskali zadowalających wyników powtarzają klasę decyzją rady pedagogicznej.

System oceny zewnętrznej w ramach kształcenia obowiązkowego obejmuje następujące ujednoczone sprawdziany i egzaminy:

Na zakończenie 6-letniej szkoły podstawowej (uczniowie w wieku 13 lat) – powszechny, obowiązkowy **sprawdzian** umiejętności wymaganych w podstawie programowej, niemający funkcji selekcyjnej. Przystąpienie do tego sprawdzianu umożliwia rozpoczęcie nauki w gimnazjum, a jego wyniki dostarczają uczniom, rodzicom i obydwu szkołom, tj. szkole podstawowej i gimnazjum, informacji o poziomie osiągnięć uczniów. Sprawdzian ten przeprowadzono po raz pierwszy w 2002 r.

Na zakończenie 3-letniego gimnazjum (uczniowie w wieku 16 lat) – powszechny, obowiązkowy **egzamin**, którego wyniki podaje się na świadectwie gimnazjalnym. Egzamin ten pozwala sprawdzić zdolności, umiejętności i wiedzę w zakresie przedmiotów humanistycznych i ścisłych (oraz języka obcego od 2008/09). Po raz pierwszy zewnętrzny egzamin gimnazjalny został przeprowadzony w 2002 r. Wyniki egzaminu wraz z końcową oceną osiągnięć uczniów decydują o przyjęciu do szkół średnich II stopnia.

Wszystkie sprawdziany i egzaminy są przeprowadzane przez specjalnie utworzone instytucje: 8 Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych, wspomaganych i nadzorowanych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną.

5. Szkolnictwo średnie II stopnia i policealne

a) Rodzaje kształcenia

Kształcenie obowiązkowe w niepełnym wymiarze w formach szkolnych i pozaszkolnych trwa do osiemnastego roku życia.

Liceum ogólnokształcące	Wiek: 16-19 lat
Liceum profilowane	Wiek: 16-19 lat
Technikum	Wiek: 16-20 lat
Zasadnicza szkoła zawodowa	Wiek: 16-18/19 lat
Uzupełniające liceum ogólnokształcące	Wiek: 18/19-20/21 lat
Technikum uzupełniające	Wiek: 18/19-21/22 lat
Szkoła policealna	Wiek: 19-21 lat (b. rzadko: 20 lat)

W roku szkolnym 2008/09 zarejestrowano 2 386 liceów ogólnokształcących, do których uczęszczało 686,4 tysiący uczniów, 3 146 techników i liceów profilowanych, do których uczęszczało 622,4 tysiąca uczniów,

1 784 zasadniczych szkół zawodowych, do których uczęszczało 239,1 tysiący uczniów, oraz 3 369 policealnych, do których uczęszczało 344,1 tysiący uczniów.

We wrześniu 2004 r. wprowadzono dwa rodzaje szkół: uzupełniające liceum ogólnokształcące i technikum uzupełniające.

b) Kryteria przyjęć

O przyjęciu ucznia do szkoły średniej II stopnia decyduje liczba punktów na świadectwie gimnazjalnym (obliczana na podstawie ocen z określonych przedmiotów i innych osiągnięć), łącznie z liczbą punktów uzyskanych z egzaminu gimnazjalnego. Szczegółowe zasady przyjęć są określone przez poszczególne szkoły ponadgimnazjalne.

c) Programy i treści nauczania

Na poziomie szkoły średniej II stopnia obowiązuje nauczanie przedmiotowe i w ramach ścieżek międzyprzedmiotowych. Ministerstwo Edukacji określa podstawę programową kształcenia ogólnego dla każdego rodzaju szkoły, dla każdego przedmiotu i ścieżki międzyprzedmiotowej. Nauczyciele mogą wybierać podręczniki z listy zatwierdzonej przez Ministerstwo, a także samodzielnie decydować o stosowanych metodach nauczania i oceny, wprowadzaniu innowacyjnych metod nauczania i wyborze programów nauczania (z listy zatwierdzonej przez Ministerstwo Edukacji). Mogą również opracowywać własne programy nauczania oparte na podstawie programowej i przedkładać je Ministerstwu do zatwierdzenia.

d) Ocena, promocja i kwalifikacje

Na tym poziomie szkolnictwa uczniów ocenia się w ciągu roku w podobny sposób, jak w ramach kształcenia obowiązkowego. Na zakończenie nauki wszystkie szkoły (z wyjątkiem szkół zasadniczych) przeprowadzają egzaminy maturalne. Uczniowie liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, liceów uzupełniających i techników, którzy zdali egzamin maturalny, otrzymują świadectwo dojrzałości

(wymagane do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe). Szkoły zasadnicze wydają świadectwo ukończenia szkoły zasadniczej (uprawniające absolwenta do podjęcia pracy zawodowej). Szkoły policealne przygotowują uczniów do pracy zawodowej.

Egzaminy na zakończenie szkoły średniej II stopnia są ujednolicone i zewnętrzne.

Egzamin maturalny, którego zdanie uprawnia do ubiegania się o przyjęcie na studia, składa się z dwóch części: zewnętrznego egzaminu pisemnego (przygotowywanego i ocenianego przez zewnętrzne komisje egzaminacyjne) i wewnętrznego egzaminu ustnego (ocenianego przez nauczycieli szkolnych).

Egzamin zawodowy (w zasadniczych szkołach zawodowych, technikach i szkołach policealnych) składa się z dwóch części: części pisemnej, sprawdzającej wiedzę i umiejętności związane z określonym zawodem i prowadzeniem działalności gospodarczej, oraz części praktycznej, sprawdzającej umiejętności niezbędne do wykonywania danego zawodu.

Wszystkie sprawdziany i egzaminy są przeprowadzane przez specjalnie utworzone instytucje – 8 Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych, wspomaganych i nadzorowanych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną.

6. Szkolnictwo wyższe

Od 5 maja 2006 szkolnictwem wyższym zajmuje się oddzielne ministerstwo: Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

a) Rodzaje uczelni

Wyróżnia się następujące typy szkół wyższych państwowych: uniwersytety, politechniki, akademie rolnicze, uczelnie ekonomiczne, uczelnie pedagogiczne, akademie medyczne, wyższe szkoły morskie, akademie wychowania fizycznego, uczelnie artystyczne, uczelnie teologiczne, wyższe szkoły zawodowe, szkoły resortu obrony narodowej i szkoły resortu spraw wewnętrznych, a ponadto szkoły wyższe niepaństwowe, w tym również niepaństwowe wyższe szkoły zawodowe. Wszystkie powyższe typy uczelni mogą mieć status uczelni akademickich jeśli przynajmniej jedna jednostka organizacyjna w ramach ich struktur posiada uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora.

Ustawa z 27 lipca 2005 r. „Prawo o szkolnictwie wyższym” wyróżnia następujące systemy studiów: stacjonarne i niestacjonarne. Podstawowym systemem studiów są studia stacjonarne, chyba że statut uczelni stanowi inaczej. Studia stacjonarne w uczelni państwowej są bezpłatne, z wyjątkiem powtarzania zajęć dydaktycznych z powodu niezadowalających wyników w nauce.

W roku akademickim 2008/09 w Polsce istniało 456 uczelni (publicznych i niepublicznych), w których kształciło się 1 927,8 tysiąca studentów.

b) Warunki wstępu

Warunkiem ubiegania się o przyjęcie na studia we wszystkich uczelniach jest posiadanie świadectwa dojrzałości. Przyjęcia odbywają się na podstawie wyników egzaminu dojrzałości. Poszczególne uczelnie i wydziały mogą wprowadzać dodatkowe wymogi (np. sprawdziany predyspozycji na kierunkach artystycznych i sportowych).

c) Kwalifikacje

Studia zawodowe (studia pierwszego stopnia wg Ustawy z 27 lipca 2005 roku: „Prawo o szkolnictwie wyższym”) trwają od 3 do 4 lat. Kończą się uzyskaniem dyplomu kwalifikacji zawodowych i tytułu zawodowego licencjata lub inżyniera, który uprawnia do podjęcia pracy lub kontynuowania nauki na studiach drugiego stopnia i uzyskania tytułu magistra lub tytułu równorzędnego. Tylko studia dzienne na uczelniach państwowych są nieodpłatne.

Jednolite studia magisterskie trwają od 4,5 do 6 lat i są prowadzone w uniwersytetach i innych uczelniach akademickich. W ich wyniku studenci otrzymują dyplom ukończenia studiów wyższych i

tytuł zawodowy magistra, magistra sztuki, magistra inżyniera, magistra inżyniera architekta lub lekarza, lekarza dentystry, lekarza weterynarii, magistra pielęgniarstwa, magistra położnictwa – zależnie od kierunku studiów. Absolwenci posiadający tytuł zawodowy magistra mogą ubiegać się o przyjęcie na studia doktoranckie (studia trzeciego stopnia).

W ramach dostosowywania szkolnictwa wyższego do zaleceń Procesu Bolońskiego wprowadzono w Polsce:

- dwustopniowy system kształcenia (scharakteryzowany powyżej),
- suplement do dyplomu (obowiązkowy we wszystkich uczelniach począwszy od stycznia 2005 roku)
- system zapewniania jakości kształcenia i udzielania akredytacji (Państwowa Komisja Akredytacyjna)

7. Kształcenie specjalne

Kształcenie specjalne stanowi integralną część polskiego systemu edukacji, co znajduje odzwierciedlenie we wspólnych przepisach dotyczących kształcenia w placówkach ogólnodostępnych i kształcenia specjalnego.

Dzieci objęte są odpowiednią formą kształcenia specjalnego na podstawie orzeczenia wydanego przez zespół specjalistów poradni psychologiczno-pedagogicznej lub zespół orzecznicy spoza poradni na podstawie wyników badań psychologicznych, pedagogicznych i lekarskich.

Większość dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi kształci się w szkołach specjalnych lub klasach specjalnych w szkołach ogólnodostępnych (ich liczba stanowi 1,67% ogółu uczniów objętych kształceniem obowiązkowym). Kształcenie dziecka mającego specjalne potrzeby w placówce ogólnodostępnej wymaga pozytywnej opinii właściwego organu i/lub zgody rodziców.

8. Nauczyciele

Nauczyciele muszą posiadać wyższe wykształcenie. Rodzaj wymaganych studiów zależy od poziomu nauczania.

- I. Poziom szkoły podstawowej: nauczyciel musi ukończyć studia pierwszego lub drugiego stopnia (trwające 3 lub 5 lat i kończące się, odpowiednio, tytułem zawodowym licencjata lub magistra) lub kolegium nauczycielskie (trwające 3 lata i kończące się dyplomem).
- II. Poziom gimnazjum: wymagany tytuł zawodowy licencjata lub magistra.
- III. Poziom szkoły ponadgimnazjalnej: wymagany tytuł zawodowy magistra.

Warunkiem nauczania na wszystkich poziomach edukacji jest również ukończenie kwalifikacyjnego kursu pedagogicznego (posiadanie tzw. przygotowania pedagogicznego).

Wg obowiązujących standardów kształcenia, nauczyciel powinien posiadać przygotowanie pedagogiczne, przygotowanie do nauczania dwóch przedmiotów, powinien opanować umiejętność obsługi komputera i znać język obcy (na poziomie B2, B2+ według Common European Framework of Reference for Languages – Europejski System Opisu Kształcenia Językowego).

Znowelizowana Karta Nauczyciela, uchwalona 18 lutego 2000 r., wprowadziła cztery następujące stopnie awansu zawodowego nauczyciela:

- nauczyciel stażysta,
- nauczyciel kontraktowy,
- nauczyciel mianowany,
- nauczyciel dyplomowany.

Nauczyciele dyplomowani z wybitnymi osiągnięciami mogą również otrzymać tytuł honorowego profesora oświaty.

Nauczyciele stażyści i nauczyciele kontraktowi mają status pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę (w przypadku nauczycieli stażystów jest to umowa na czas określony, w przypadku nauczycieli kontraktowych na czas nieokreślony); nauczyciele mianowani i dyplomowani są zatrudniani na podstawie mianowania.

W roku szkolnym 2007/08 w Polsce było zatrudnionych 490 500 nauczycieli pełnoetatowych, w tym: 27 300 nauczycieli stażystów (5,6%), 84 800 nauczycieli kontraktowych (17,3%), 193 300 nauczycieli mianowanych (39,4 %) i 185 100 nauczycieli dyplomowanych (37,7%).

9. Aktualne reformy i priorytety w dziedzinie edukacji

- Obniżono wiek szkolny

W myśl legislacji przyjętej w 2009r., obowiązek szkolny od roku 2012 obejmie dzieci w wieku 6 lat. W latach 2009-2011 dzieci sześciolatnie mają prawo do rozpoczęcia nauki w szkole, jeśli taka jest wola ich rodziców. Obecnie wszystkie pięciolatki mają prawo do odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego, które stanie się obowiązkowe od roku 2010/2011.

- Wprowadzono reformę programową

Reforma będzie wdrażana stopniowo - rok po roku, począwszy od roku szkolnego 2009/10. W roku szkolnym 2009/10 reforma obejmie przedszkola, klasy pierwsze szkół podstawowych oraz gimnazjów. W następnym roku szkolnym reforma obejmie klasy pierwsze i drugie szkół podstawowych i gimnazjów i tak dalej. Proces wdrażania reformy programowej w liceach ogólnokształcących i zasadniczych szkołach zawodowych zakończy się za sześć lat, w roku 2015, w technikach i liceach artystycznych - w roku 2016, zaś w liceach uzupełniających w 2017r.

Główne założenia reformy obejmują:

- dostosowanie nauczania do obecnej populacji uczniów,
- wydłużenie czasu na realizację podstawowego cyklu kształcenia poprzez stworzenie spójnego programowo 6-7 letniego okresu kształcenia, co pozwoli na spokojne omówienie wszystkich podstawowych tematów w zakresie kanonu przedmiotów,
- dostosowanie podstawy programowej do możliwości percepcji młodszych uczniów w konsekwencji obniżenia wieku szkolnego.

- Zmiany w systemie egzaminów zewnętrznych.

Matematyka będzie obowiązkowym przedmiotem na egzaminie maturalnym od 2009/2010 roku. Zniknie natomiast obowiązkowy pisemny egzamin z wybranego przez ucznia przedmiotu. W ten sposób każdy uczeń będzie zdawał ten sam zestaw podstawowych przedmiotów. Ponadto uczeń będzie mógł wybrać od jednego do trzech dodatkowych przedmiotów, z których będzie zdawał egzaminy na poziomie podstawowym lub rozszerzonym. Wybór ten będzie uzależniony od wymagań uczelni, na którą dana osoba będzie chciała się dostać.

- Rada Ministrów przyjęła program rządowy „Radosna szkoła”

Program zakłada wsparcie finansowe dla organów prowadzących szkoły na zakup – lub zwrot kosztów zakupu – pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w szkole i na urządzenie szkolnego placu zabaw, aby zapewnić najmłodszym uczniom właściwy rozwój psychofizyczny i stworzyć w szkołach warunki do aktywności ruchowej porównywalne ze standardami wychowania przedszkolnego.

- Szerokie konsultacje społeczne w sprawie reformy szkolnictwa wyższego

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego planuje reformę systemu nauki i szkolnictwa wyższego, której najważniejszym celem jest przekształcenie polskich uczelni w jednostki liczące się na międzynarodowym rynku naukowym i edukacyjnym. W ramach reformy polskie uczelnie mają poprawić jakość kształcenia oraz badań, postawić na innowacyjność, uprościć długą i skomplikowaną ścieżkę awansu oraz wprowadzić mechanizmy obligujące kadre akademicką do ciągłej aktywności naukowej, podnoszenia jakości badań i dydaktyki, a tym samym oferowania wyższego poziomu kształcenia. Projekt przewiduje zmiany w dydaktyce. Reforma przewiduje rozwiązania, które pozwolą studentom bardziej indywidualnie i zgodnie z osobistymi preferencjami dobierać zakres i formy kształcenia. Zostaną także wprowadzone ułatwienia w podejmowaniu nauki w Polsce dla studentów z zagranicy oraz działania na rzecz poprawy warunków kształcenia studentów niepełnosprawnych.

Po zakończeniu prowadzonych obecnie szerokich konsultacji społecznych założenia reformy zostaną zapisane w Ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym, a także innych ustawach, aktach wykonawczych i wytycznych ministra.

Opracowanie: Polskie Biuro Eurydice

Bardziej szczegółowe informacje o systemach edukacji w Europie można znaleźć w prowadzonej przez EURYDICE bazie danych EURYBASE (<http://www.eurydice.org>).

Ostatnia aktualizacja: wrzesień 2009